

Tips voor duurzamere bibliotheken en archieven

Tom Cocquyt, Vlaams Parlement

Het doel van deze nieuwe rubriek is bibliotheek- en archiefmedewerkers in Vlaanderen wegwijs te maken in verschillende aspecten van duurzame bibliotheken en archieven. Geen uitgebreide theoretische uiteenzetting, maar korte en hopelijk bruikbare wegwijzers. Waarom willen we duurzaam functioneren? Daar zijn verschillende redenen voor. Ons energiegebruik zal de komende jaren drastisch veranderen: de overheid plant een emissiereductie tegen 2020 tussen de vier en de twintig procent. Aan de komende besparingsrondes, veroorzaakt door de economische malaise, zullen ook bibliotheken en archieven niet ontsnappen. Meestal worden infrastructuur, personeel en middelen ter beschikking gesteld door de gemeenschap. De sector moet hier dan ook maatschappelijk verantwoord mee omgaan. Onze maatschappij consumeert meer dan onze aarde voort kan brengen. Groen is een lang een modewoord en een hype van activisten geweest, maar nu is duurzaam beheer een strategie om te overleven geworden. En misschien wilt u zich wel eens engageren om uw leven duurzamer in te richten.

Of bent u van mening dat het sop de kool niet waard is. En laat u de pc's 's nachts aanstaan? Zo bespaart u inderdaad tijd en energie wanneer u de pc's 's ochtends niet hoeft te laten opstarten en inloggen. Hoe kunt u meten of uw inspanning de moeite loont? We hopen u in de volgende nummers hierop een antwoord te geven.

Volgende thema's zullen aan bod komen:

- *Toepassing van milieuvriendelijke goede praktijken in het algemeen*
Onze gebouwen en ons energiegebruik staan voor meer dan de helft van onze ecologische voetafdruk, en dat zijn net beheersaspecten waar weinig bibliothecarissen mee over beslissen. Hoe kunnen we onze gebouwen en energiegebruik toch duurzamer maken?
- *Specifieke archief- en bibliotheekgerelateerde aanbevelingen*
Hoe optimaliseren we ons papiergebruik? Wat doen we met de gewiede boeken, cd's, verouderde video's? Wat

met het gebruik van bioafbreekbare materialen in plaats van plastic?

- *De ecologische voetafdruk meten*
Als we al die inspanningen doen, wat levert dat dan op? Hoe meten we dat? Kunnen we vergelijken met collega's?
- *Samenwerking*
Om echt duurzaam te werken is een intense professionele samenwerking nodig met andere bibliotheken, archieven, universiteiten, bedrijven, ecologische en andere verenigingen, gebouwenbeheerders, energieleveranciers en lokale overheden.
- *Promotie van duurzaamheid bij onze gebruikers*
Om gebruikers aan te moedigen met de fiets naar de bibliotheek en archief te komen, moeten er ook aangepaste stallingen zijn. Is er een tram- of bushalte in de buurt? In sommige bibliotheken is er een hoekje waar bezoekers batterijen en toners in kunnen leveren.
- *Beschikbaar stellen van documentatie en bibliotheekdiensten in verband met duurzaamheid en de klimaatverandering*
Een bibliotheek op zich is al een duurzame instelling, waar informatie verzameld, beschikbaar gesteld en opnieuw gebruikt kan worden. Mogelijkerwijze kunt u nog extra aandacht besteden aan de bibliotheekcollectie, een aangepaste tentoonstelling en informatie op maat.
- *Effecten van klimaatverandering op bibliotheken*
Heeft u een rampenplan voorzien met aanwijzingen hoe je boeken moet laten drogen?

Zijn er in uw bibliotheek of archief al initiatieven genomen? Of hebt u bedenkingen of suggesties? U vindt die klimaatheisa iets voor geitenwollensokkendragers? Dan horen we dat graag van u, mail ons op meta@vvdad.be

> **Zie ook: Cocquyt Tom, Recensie: How green is your library, in: *Bibliotheek- & archiefgids*, 5 (2010) p. 39.**

Overstroming in de bibliotheek van Trześnie, Polen.
<http://www.flickr.com/photos/pulowerek/>.

Duurzame ontwikkeling is ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen, (VN-commissie Brundtland 1987).

duurzaam (bn.) 1 geschikt, bestemd om te duren, weinig vergankelijk, syn. *bestendig*, *deze stof is zeer duurzaam*; een duurzame herinnering; duurzame vereniging, zie bij *vereniging(1)*; een duurzame vrede, die op hechte grondslagen rust;- zo min mogelijk grondstoffen verbruikend; gebruik makend van herwinbare bronnen: *duurzame energie 2* lang aanhoudend, voor lange tijd, syn. *Gedurig*, *de vijand duurzaam het hoofd bieden*; een duurzaam gebruik (Van Dale)